

Нагорна Ю. О.

Херсонський державний університет

Олексенко В. П.

Херсонський державний університет

НЕОЛЕКСЕМИ У ТЕКСТАХ УКРАЇНСЬКИХ ПОСТМОДЕРНІСТІВ: ФУНКЦІЇ, СТИЛІСТИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ

У статті висвітлено функційно-стилістичні особливості індивідуально-авторських новотворів української постмодерної прози. Розглянуто активні процеси збагачення й оновлення словникового складу мови письменниками-постмодерністами за допомогою okazionalnoї лексики та актуальні питання, пов'язані з традицією вивчення okazionalnoї слів. Окреслено такі функції неолексем, як власне номінативна, оцінна, номінативно-оцінна, експресивна, стилістична, дескриптивна та креативна. Висвітлено тенденції до переномінації письменниками-постмодерністами вже названих предметів, явищ, понять, яка створюється задля підсилювально-впливового ефекту на читача, таким чином спонукаючи його до роздумів, пошуків ширшого значення слова. Значну увагу приділено використанню письменниками зазначеного періоду комічних елементів, зокрема індивідуально-авторській іронії. Описано випадки, коли стилістичні функції okazionalnoї слів виступають складниками таких тропів, як епітет, метафора, гіпербола, персоніфікація тощо. Наголошено на виникненні okazionalnoї лексики одиниць у свідомості письменників як суперечностей між нормою, яка є відображенням об'єктивно існуючої природи мови, її кодифікацією та усвідомленою необхідністю, відображеною в лінгвістичній свідомості носіїв мови. Підкреслено унікальність та неповторність кожного okazionalnoї утворення, адже їх створюють автори для позначення конкретної ситуації, вони функціують тільки у відповідному контексті та зосереджені не на існуючих правилах для всіх, хто ними користується, а лише на умінні індивіда послугоуватися можливостями, що відображені у системі мови. Обгрунтовано думку про те, що в українських постмодерних прозових текстах okazionalnoї лексики – одна із домінуючих ознак, за допомогою якої письменникам відповідного періоду вдалося створити свій неповторний стиль.

Ключові слова: індивідуально-авторський стиль, okazionalnoї лексики, проза, український постмодернізм, функційно-стилістичний аспект.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку мови досить тісно пов'язаний з історією розвитку суспільства, тією суспільною ситуацією, в якій мова використовується, і тими соціальними функціями, які вона виконує. Це, безперечно, супроводжується постійними змінами на різних рівнях мовної структури та практичним втіленням динамічних процесів у мовній діяльності, які передусім характеризуються активною появою нових слів. У зв'язку з цим суттєвого значення набуває аналіз фактів використання виражальних засобів мови, особливо у творах нинішніх авторів. Значної уваги, на нашу думку, заслуговує мова постмодерністських прозових текстів з огляду на те, що «постмодернізм є духом часу» [21, с. 7],

якому притаманні новизна, оригінальність та особливий підхід до використання мовних засобів.

Мова творів письменників-постмодерністів, на думку одного з найвідоміших її представників, «це рухливе дзеркало, зона зіткнення макро- і мікросвітів... Чому дзеркало рухливе? – Таким його робить час» [17, с. 12]. Метафора Віктора Неборака відображає мовний мікросвіт цілого покоління митців, чутливих як до соціальних змін у мові загалом, так і до змін у сприйманні окремого слова. Okazionalnoї словотворення – чи не найяскравіший елемент цього мікросвіту. Інформативність та емоційно-експресивне наповнення новотворів збагачує не лише сучасний поетичний словник, а й мову загалом. До того ж «пошуки

письменниками нових виражальних засобів мають вплив на розвиток образної системи сучасної літератури та визначають перспективи творення нових номінативних одиниць» [7, с. 113].

Таким чином, **актуальність** нашого дослідження визначається передусім підвищеним інтересом дослідників до питань, пов'язаних з окаяніалізмами як мовним явищем, що відображає динаміку мови, її смислоутворювальний, формоутворювальний і функційний потенціал.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різномасштабне дослідження авторських новотворів знайшло вияв у численних розвідках вітчизняних і зарубіжних мовознавців. Особливо активно аналізовано окаяніалізми на перетині тисячоліть і сьогодні. Маємо на увазі праці С. Бузько, Г. Віняр, Г. Вокальчук, О. Земської, Ж. Колоїз, А. Левицького, В. Лопатіна, Д. Мазурик, О. Стишова, І. Улуханова та ін. Вчених об'єднує думка щодо історичного характеру неолоксем, адже завдяки їхнім традиційним та усталеним результатам мовна система спроможна мати минуле, теперішнє й майбутнє. Дослідники також погоджуються відносно культурно-історичного й ментального значення окаяніальних процесів словотворення, яке, приміром, Є. Карпіловська називає «тиглем, із якого творяться нові засоби мовомислення, нові моделі мовної категоризації дійсності» [14, с. 59].

Проте, незважаючи на численні праці, присвячені дослідженню окаяніально вживаних слів та пов'язаних з ними питань, спірного в цій ділянці немало. Досі відсутня єдність у проблемі термінологічного визначення цих словотвірних з'яв, їх природі. Не зазнали всебічного висвітлення й функційно-стилістичні особливості індивідуально-авторських слів у поетичному мовленні.

Мета нашої статті полягає у виявленні функцій та стилістичних властивостей окаяніальних лексичних одиниць у текстах української постмодерної прози.

Виклад основного матеріалу. Окреслюючи функції окаяніалізмів, наголосимо на їхній доцільності, навіть необхідності в художньому тексті, де покликані виконувати насамперед **власне номінативну функцію**, оскільки більшість неолоксем виникають у мовленні у зв'язку з необхідністю назвати нові поняття чи предмети або дати назву вже існуючим. Таким окаяніальним одиницям притаманне інформативне й комунікативне навантаження. Стилістичні властивості в них виявляються слабко. Наприклад: «наклеювання колючих дідоморозівських борід» [12, с. 176]; «в укрів почалася тотальна **плювофобія**» [15, с. 112];

«**харакірництво** стало модним» [15, с. 25]; «долинає й до мене приглушений **верескжебоніння** моєї тимчасової сестри по нещастю» [10, с. 108]; «**гей-життя** в Лондоні дуже бурхливе» [18, с. 83]; «**героїністки-початківці**» [18, с. 83].

Ми помітили тенденцію до **переномінації** письменниками-постмодерністами вже названих предметів, явищ, понять. Уважаємо, що такі окаяніальні лексеми створюються задля підсилювально-впливового ефекту на читача, таким чином спонукаючи його до роздумів, пошуків ширшого значення слова: «Тому й доведеться здатися на милість Божу, порпаючись у минулому потьмянілого щоденника, як гуска в просі, і шукати там **опертя**» [16, с. 12]; «Не існує не тільки для мене, але й для всієї решти жінок, отих, що **торпедують** пороги загсів і пологових будинків; отих, що втирають сльози самотності і виходять на пошуки чоловіка, як мисливець на останні свої лови» [16, с. 18]; «Якась мутна **моторош** обволокла душу лепким жабуринням – і начебто підкосила волю до життя» [16, с. 18].

На процес творення індивідуальних слів, за словами Н. Адах, «впливають прагматичні чинники, що відображають ставлення автора до денотата» [5, с. 12], у таких випадках окаяніалізми виконують **номінативно-оцінну функцію**. Прагматична інформація слів-саморобків виражена в оцінних протиставленнях на кшталт «погано – добре», що дає змогу читачеві сприймати оцінку новотвору, закладену автором у це слово. Наприклад: «...ви вже проставили подумки діагноз, **severe psychological problems** з обох сторін – **націоналмозохістка** (хоча з таким діагнозом ви, напевно, не знайомі ...) й аутичний маніяк...» [8, с. 68]; «...бо втікати не було куди, і він, не сказавши ні слова, з розмаху впік її по щоці, – розуміється, потім були **обійми-облизування, поцілунки-перепросини...**» [8, с. 154]; «**недоношуванці**, що в народі називалося секенд-хендом» [15, с. 30]; «мобільні **дебільними**» [15, с. 19]; «любов-забудь-розум» [15, с. 67]; «Всі оті недолугі, надумані фантазії **псевдописарчуків** про загробне життя – не що інше, як страх інших авторів перед майбутнім» [16, с. 16]; «ця дурна, **псевдолюдяна**, нібито наукова, теорія така ж фальшива – як розвінчаний міф про те, що біг продовжує життя, що нервові клітини не відновлюються, що земля тримається на трьох китах, а коров'яче масло шкідливе для здоров'я» [16, с. 84].

Виступаючи джерелом мовленнєвого новаторства, окаяніальні слова у текстах української постмодерної прози використовуються з худож-

ньо-виражальною метою. Таким чином виконуючи **експресивну функцію**. На виразність таких неологізмів впливає насамперед незвичайна природа їх виникнення та незвичайні способи творення. Введені в контекст, вони співіснують з іншими мовними засобами, мають посилену емоційність та сприяють досягненню образності висловлюваного на рівні тексту. Зазвичай в оказіоналізмах легко можна відтворити першооснову: «...я їх знаю, тільки от того страху – манливого й темного, заворожливо-притягального захвату згуби, який є в ньому...» [8, с. 35]; «...звільнити того пацанка з його мовчазного й жорсткогубого, добре задбаного й охайно поголеного мужчини...» [8, с. 40]; «...та хто ти ваще така, слиш, ти забачана Ukrainian, дитя **відраденської** комунальної хрущовки...» [8, с. 44]; «...заїжджа, як і ти, київська **іскусвоєдка** з натренованою манерою раз у раз закладати пальчиками...» [8, с. 65]; «...і вперше бачить на його обличчі понуро **навовкулачений** вираз...» [8, с. 77]; «...божевільним страхом і собі впасти в ряд, не збутись, **скацапніти**, як усі в попередньому поколінні...» [8, с. 78]; «А дворняжка не може перевестися. Вона може хіба що **одіаманти-тися**, не розуміючи, що це їй все одно не допоможе» [16, с. 57]; «Всіляко підтримуючи ідеї великого переселення, ми досягнемо виведення цілком нових і химерних націй та народностей з настільки покрученими назвами, що вони самі будуть їх соромитися: **росіяків** (росіяни + поляки), **укралійців** (українці + австралійці), **карело-мінгрелів** (карело-фіни + мінгрели (мегрели), **чербословамів** (чорногорці + серби + боснійці, словенці + хорвати), **румунголів** (румуні + монголи), **нідербайджанців** (нідерландці + азербайджанці), **швеків** (шведи + греки), **гредів** (греки + шведи), **французбеків** (французи + узбеки), **білошвабів** (білоруси + шваби), **курдифранків** (курди + франки), **жиздоболів та карпатських русинів**» [2, с. 135]. В останньому прикладі помітна суб'єктивна, зокрема **іронічна оцінка** майбутніх явищ.

Для **емоційного увиразнення** інформації письменники-постмодерністи часто **надмірно використовують однорідні елементи**: «нехай вже краще **несправжність несправжнього не справджується**» [10, с. 11]; «це виглядало **нестерпно нестерпним**» [10, с. 37].

Зазначимо, що у цілій низці випадків оказіональні слова використовуються письменниками-постмодерністами з метою влучної, дотепної характеристики, яка містить елементи суб'єктивної оцінки, певних осіб або явищ, тобто виконують **оцінну функцію**. Наприклад: «позаяк

служба правилася на тридцять котромусь каналі, то **лапчик** (мурчик, **котульчик**, **хвостик-пухтик**) власноручно прибив за вікном спеціально придбану (сорок п'ять доларів без установки) антену» [8, с. 121]; «І вийшли на арену силачі: **шантажорозвінчувач** і **реформоподавач**, претендент на історичні науки і регалії, представник і куратор, генератор і сокирник не однієї політичної сили і власного імені – **Роман Смердний**» [15, с. 34]; «екс-денді, **ВЕНЕТТО** – **любець**, порадник і **розрадник**... **Мішаня Плотський**» [15, с. 35]; «**чотар кришувальників** і **погромник** «дахів», **дозорець** обмінних пунктів – **Сашко Буй-Тур-Чинов**» [15, с. 35]; «**космопідкорювач**, **екс-Папа у квадраті** – **Леонід Другий Кудла**» [15, с. 35]; «**кубико-рубико-перекидувач**, **Монако-житель** – **Ахмет Магометов**» [15, с. 36]; «незмінний **лапшеріз** і **окоплюв** **Пліховшек**» [15, с. 38]; «єдина **прометеєжінка** – **Тама Підшкуратова**» [15, с. 39]; «**незабудько** власних університетів **Ромко Збавич**» [15, с. 40].

Стилістичні функції індивідуально-авторських неологізмів досить різноманітні. Трапляються випадки, коли вони виступають складниками таких тропів, як епітет, метафора, гіпербола, персоніфікація тощо.

Епітети у творчості письменників-постмодерністів представлені переважно прикметниковими новаціями, що здебільшого покликані створювати **іронію**, **ефект комічного** або ж, рідше, передавати внутрішні особливості денотатів: «тарілки з **замороженою рибою**» [2, с. 138]; «салат з **анемічного огірка**» [2, с. 170]; «**алкогольний маньяк**» [4, с. 39]; «була тоді якась дурна і **гола весна**» [13, с. 27]; «**крихке тіло...закатоване серце**» [19, с. 27]; «глибока **унітазна філософія**» [19, с. 53].

Оказіональні лексеми також є частиною **метафор**, чим підсилюють їхню виразність: «**вистромилась усмішка**» [12, с. 114]; «**час сказився**» [13, с. 25]; «**вона (осінь) не вивернеться** від мене» [20, с. 15]; «**вулиця фліртує** зі мною» [20, с. 18].

У плані стилістичного використання привертають увагу також елементи **градації індивідуально-авторських неологізмів**. Вони здебільшого притаманні складним синтаксичним конструкціям з тривалим і зростаючим емоційним навантаженням й нерідко відзначаються спадом, послабленням напруження. Загалом такий стилістичний прийом цілком відповідає принципу гри, що є однією з характерних рис творів постмодерної прози: «... м о в а, дарма що незрозуміла, на очах у публіки **стяглася** довкола тебе в прозору, мінливо-ряхтучу, немов із рідкого шкла виплав-

лювану, кулю, всередині якої, це вони бачили, чинилась якась ворожба: щось **жило, пульсувало, випростовувалось, розверзалось провалами, набігало вогнями** – і знов загуманювалось...» [8, с. 27]; «Бо прізвище UA обіцяло новації, популяризації, реструктуризації, реприватизації, стабілізації, акції, дотації, нотації, інновації, **протикриміналізації, детінізації, антидебілізації, тюрмізації, рукомийникозації, транзакції**, а по всьому – овації! Овації!» [15, с. 71].

Особливу роль, на нашу думку, відіграє використання письменниками зазначеного періоду **комічних елементів**, адже постмодерністичний дискурс увібрив у себе погляд на повсякденну реальність як на театр абсурду, водночас синтезуючи карнавальне, іронічно-сміхове й серйозне ставлення до дійсності. Іноді це досягається поєднанням різної за стилем вживання лексики, як-от: «Вони підійшли до невеличкого гурту панів і пань, які про щось **увічливо варнякали** між собою» [4, с. 35]; «просто до мене, безпосередньо, ось так взяв і підійшов **чоловік, У ЯКОГО НА РУЦІ ЗОЛОЧЕНИЙ РОЛЕКС!!!**» [6, с. 7] або протиставленням омонімів, де один вказує на власну назву, а інший - на загальну: «Аж після цього вона почула на ганку важку **саламандрову ходу** переповненого весною і крокусами **Цумбруннена**» [1, с. 107]; «MY NAME IS FANNIE – I'M REALLY FUNNY» [1, с. 137]; «страви дня: філе з анчоуса, консоме з бобів, **омар (хайям)**» [3, с. 41]; «**вересень жевріє** (здається, **микола він?**)» [11, с. 150]. Часто такий список починається ніби серйозно, але закінчується стилістичним пониженням, що також створює комічний ефект: «**Духовність, духовність, православіє, монархія, духовність, монархія, православіє, чинолюбіє, духовність, почитаніє, православіє, сладострастіє, рукоблудіє...**» [2, с. 125].

Для досягнення комічного письменники постмодерністи звертаються до **гіперболи**, яка сприяє образному перебільшенню за розмір, силою та значенням: «А простору, навпаки, забагато – **стіни, сходи, коридори, двері і внутрішні вікна, меблі і картини** дробили простір будинку на нескінченність **суб-, пара-, супер-, транс-, інтерпросторів**» [20, с. 49]. Крім того, творення комічного відбувається й за допомогою такої стилістичної фігури, як **оксюморон**, який полягає у поєднанні семантично несумісних, антонімічних понять. Наприклад: «**жахливо-комічний ефект**» [3, с. 82]; «**радісно-гіркий карнавал**» [3, с. 161]; «**солодко-гірке свято**» [3, с. 228]; «**нижний гвалтівник, солодкий вбивця, красунчик, дуже**

схожий на Фреді Крюгера» [3, с. 91]; «**струнка світловолоса аж до блонду шатенка**» [10, с. 78]; «**симпозіум покійників про наше майбутнє**» [2, с. 136]. Такі факти використання оксюморона, крім виконання синтаксичної функції, мають на меті викликати у читача певні асоціації.

Зауважимо, що **оказіональна іронія** виступає одним із основних засобів вираження комічного. Її використання безпосередньо відображає точку зору автора, надає прозовому твору додаткового сенсу та особливого стилістичного забарвлення. Зазвичай така іронія має **веселий, подекуди бешкетний характер**, оскільки автори іронізують з будь-яких приводів, навіть з приводу табуйованих у культурі тем, таких як пошук національної ідентичності: «Наші славні пращури інтенсивно зривали із себе й своїх нащадків чорнії брови, карії очі, ніженьки білії, вустонька медовії й тому подібне **націоналістичне причандалля**» [2, с. 148] або ж теми смерті: «Пепа знав лише те, що про мерців переважно кажуть одну з двох речей – або **цілком інша людина, або зовсім як живий**» [1, с. 44].

Фіксуємо й сумну, **ніби схожу на самоотруєння іронію**: «Скоготить бідна, **нелюблена**, покинута на вокзалі дівчинка, ладна йти на руці до кожного, хто скаже: «Я твій тато, та тільки хто ж таке скаже **тридцятичотирилітній бабі**» [8, с. 22].

Представникам українського постмодернізму притаманна здатність до **самоіронічності**. Як-от, наприклад, наратор «Подвійного Леону», опинившись у критичній ситуації, продовжує іронізувати при спілкуванні з головним лікарем психлікарні: «Як же мені тебе називати, любонько, - натомість думаю я. Клаудія Шіффер? Міс Гнуссен? Леді Ді? Останнє, з огляду на співпадіння ініціалів, видається найдоречнішим, однак **рафінована стриманість покійної принцеси** якось не узгоджується з **вишколеною неприступністю цієї спокійної шпитальної королеви**» [10, с. 193].

Часом для вираження іронії слугує **тавтологія**: «свобода **свобідна висвободжуватися**» [20, с. 32]. За допомогою такого уточнення автор ніби натякає на те, що свобода може бути невільною.

Крім виконання okazіональними словами, що функціують у текстах української постмодерної прози, названих стилістичних функцій, спостерігаємо також їх здатність образно описувати зображуване, тобто виконувати **дескриптивну функцію**: «вона стала **вбивцею слів**» [10, с. 37]; «**їй блювалося піврічними депресіями**» [13, с. 70]; «ти була спотворена **вагітністю мого прокляття**» [19, с. 12]; «**метастаз будівель**» [19, с. 29]; «сумно від літніх **істерик природи**» [19, с. 66].

Серед усього функційного різноманіття okazіональних сполучень слів знаходимо й такі: «Таким чином, вона підсунула йому свій тридцять сьомий рік, вінцем якого стало вбивство близького товариша, відкритого до будь-яких карколомних (дослівно) авантюр **газетяра-пролази**, викинутого на всій швидкості з пасажирського поїзда десь між Здолбуновом і Києвом (**пяятика** в купе, куріння в тамбурі, випадкові **попутники-спільники**, політ між іскрами, карколомність)» [1, с. 64]; «От вони зараз і колються, а то зовсім уже без понять – взяли і **гостя** мені **замочили**... Причому **замочили** в дослівному сенсі, – втрутився на мить хворобливий шкільний вундеркінд, вискочивши з жовтого мерехтіння поперед замовклого бультер'єра. **Тіло** упало в Потік – і **замочилося**. Тут етимологія як ніколи спрацювала на користь семантики: вдарили по голові й **замочили**. Хоч насправді вони лише знаряддя» [1, с. 235]; «Цього разу Ангел Циклонів не мав жодного шансу, хоча через тринадцять років усе виглядало майже так само: та сама полонина Дзиндзул, та сама трава, той самий осклілий погляд у небо, от тільки цього разу він виявився куди **справнішим добровольцем**, вистреливши в себе зі знанням діла і цілком **добровільно**» [1, с. 46]; «Франциск вважав себе **людиною поверхневою**. **Любив поверхні**. Почувався на них впевнено» [20, с. 15]. Наведені приклади яскраво демонструють **креативну функцію** індивідуально-авторських новотворів, яка реалізується шляхом використання полісемії, зокрема зіткненням двох слів, одне з яких має пряме (нейтральне) значення, а інше – переносне (іронічне або метафоричне).

Висновки. Отже, матеріал нашого дослідження доводить, що функційно-стилістичний аспект індивідуально-авторських новотворів, які використовуються в українських постмодерністських прозових текстах, є доволі різноманітним. Деякі з okazіональних сполук мають слабе експресивне забарвлення. Це пояснюється тим, що поява неолоксем зумовлена необхідністю дати назви новим предметам, явищам та поняттям, тобто виконувати номінативну функцію. Або ж вони виступають експресивними еквівалентами до вже відомих у мові назв і виконують номінативно-оцінну функцію. Однак більшість okazіональних слів виконують експресивну та власне стилістичну функції, передусім оцінну та дескриптивну. Як такі, вони є потенційним джерелом іронії, гумору та сатири, створюючи різноманітні стилістичні відтінки та збагачуючи словниковий склад української мови. Ми переконані, що неологізми продукуються мовцями свідомо, адже саме у такий спосіб вони прагнуть до самовираження. Okazіональні лексичні одиниці також являють собою експериментальні та художні пошуки, які виникають у свідомості письменників як суперечності між нормою, яка є відображенням об'єктивно існуючої природи мови, її кодифікацією та усвідомленою необхідністю, відображеною в лінгвістичній свідомості носіїв мови.

Сказане дає підстави стверджувати, що okazіональність є однією з домінантних рис українських постмодерністських прозових текстів. Саме з їх допомогою авторам зазначеного періоду вдалося виробити власний неповторний стиль.

Список літератури:

1. Андрухович Ю. Дванадцять обручів. 4-е вид. К. : Критика, 2006. 275 с.
2. Андрухович Ю. Московіада. Роман жажів. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2000. 140 с.
3. Андрухович Ю. Перверзія. Роман. Львів : ВНТЛ-Класика, 2004. 304 с.
4. Андрухович Ю. Рекреації. Романи. Київ : Час, 1997. 287 с.
5. Бурлаков С. Все про кохання, все про любов. Вірші. Д. : ВАТ Дніпрокнига, 2004. 320 с.
6. Жадан С. Дешеві Мод. Харків : Фоліо, 2004. 229 с.
7. Загнітко А. Естетичне навантаження okazіоналізмів у поезії. В. Стуса. *Лінгвістичні студії : Збірка наукових праць*. Донецьк, 2001. Вип. 8. С. 208-216.
8. Забужко О. Польові дослідження з українського сексу. 9-те вид. К. : Факт, 2007. 176 с.
9. Іздрик Ю. Острів Крк та інші історії : повість, новели, автокоментар. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 1998. 120 с.
10. Іздрик Ю. Подвійний Леон. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2000. 204 с.
11. Іздрик 2009: Іздрик Ю. Таке. Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2009. 271 с.
12. Ірванець О. Рівне / Ровно (стіна) : нібито роман. Львів : Кальварія, 2002. 189 с.
13. Карпа І. 50 хвилин трави : новели. Львів : Кальварія, 2006. 238 с.
14. Карпіловська Є. Ігрова стихія в сучасній українській мовотворчості. *Лінгвістичні студії*. Донецьк : ДонНУ, 2004. Вип. 12. С. 244–247.
15. Матіос М. Містер і місіс Ю-Ко в країні укрів. Mr. & Ms. U-Co in country UA. Львів : Піраміда, 2006. 136 с.
16. Матіос М. Щоденник страченої. Львів : Піраміда, 2005. 192 с.
17. Неборак В. Мова і поетичне покоління: Міркування дилетанта. Бу-Ба-Бу. Львів : Каменярь, 1995.

18. Пиркало С. Не думай про червоне : роман не для молодшого шкільного віку. 2-е вид. К. : Факт, 2006. 360 с.
19. Поваляєва С. Екзгумація міста : новели. Львів : Кальварія, 2006. 160 с.
20. Прохасько Т. Лексикон. Львів : Кальварія, 2004. 187 с.
21. Харчук Р. Б. Сучасна українська проза : постмодерний період: навч. посіб. К. : ВЦ «Академія», 2008. 248 с.

Nahorna J. O., Oleksenko V. P. FUNCTIONAL AND STYLISTIC SPECIFIC FEATURES OF INDIVIDUAL AUTHOR'S NEW FORMS IN THE TEXTS OF UKRAINIAN POSTMODERN PROSE

The article highlights functional and stylistic specific features of individual author's new forms in the texts of Ukrainian postmodern prose. Active processes are being analyzed concerning the enrichment and renovation of the vocabulary by postmodernist writers with the help of occasional lexis and the article is focused on the current issues connected with the tradition of studying occasional words. Such functions of neolexemes as nominative proper, evaluative, nominative-evaluative, expressive, stylistic, descriptive and creative are defined. The tendency to renominate the already named objects and phenomena by writers-postmodernists is singled out. It is done with the purpose of creating a reinforcing and influential effect upon the reader, thus encouraging them to thinking and searching for a broader meaning of the word. Great attention is paid to the usage of comic elements, namely individual author's irony, by the writers of this period. The cases, when stylistic functions of occasional words are treated as components of such tropes as epithet, metaphor, hyperbole, personification etc., are described. The stress is made upon the appearance of occasional lexical units in the writers' consciousness as of contradictions between the norm that is a reflection of objectively existing nature of the language, its codification and realized necessity that is reflected in the linguistic consciousness of the native speakers. The uniqueness and exclusivity of every occasional form is underlined as the authors create them to define a certain situation and they function only in the definite context being concentrated not on the regular rules that exist for everybody who uses them but exclusively on the skills of an individual to use the abilities possessed by the language system. The article justifies the opinion that in Ukrainian postmodern prose texts occasionalisms are one of the dominant signs with the help of which the writers of the certain period were able to create their unique style.

Key words: *individual author's style, occasionalisms, prose, Ukrainian postmodernism, functional and stylistic aspect.*